

ובלבד שיתכוון למה דאמרן. אמר רבי יצחק, מכאן ולהלאה פתיב, (במדבר ל"א) כל דבר אשר יבוא פאש תעבירו פאש וטהר. אמר רבי יוסי, פשהיה בית המקדש קנים, אדם מקריב קרבנו בענין זה, ומתכפר לו. עכשיו, תפלתו של אדם מכפר לו במקום הקרבן, כי האי גוונא. נמלא פלגס הוא מקריב פמעניו החלב והדבש, ווחלסו והריח שעולה משיו הוא מנחה פפכה, ולמיקד פקנו הספלה פמהוס הקרבן, ובלבד שיתכוון למה שאתרנו. אמר רבי יצחק, מפלו ולפלגה פחוב (במדבר ל"א) כל דבר אשר יבוא פאש תעבירו פאש וטהר. אמר רבי יוסי, פשהיה בית המקדש קנים, אדם מקריב קרבנו בענין זה ומתכפר לו. עכשו תפלתו של אדם מכפר לו פמהוס הקרבן, כמו זה. דבר אחר, דודי לי ואני לו הרועה בשושנים. מה השושנים קוצין מצויין בתוכם, אף הקדוש ברוך הוא, מנהיג עולמו בצדיקים

ורשעים. מה השושנים, אלמלא הקוצים, אין השושנים מתקיימין. כך אלמלא הרשעים, אין הצדיקים ניפרים. דאמר רבי יהודה, פמה הצדיקים ניפרים, מתוך שגיש רשעים, דאלמלא רשעים אין הצדיקים ניפרים. דבר אחר הרועה בשושנים, המנהיג עולמו בשש שנים, והשביעית שבת לה. דבר אחר בשושנים, באותם ששנים בתורה. דבר אחר דודי לי ואני לו הרועה בשושנים – מה השושנים קוצים מנחיים בתוכם, אף הקדוש ברוך הוא מנהיג עולמו בצדיקים ורשעים. מה השושנים, אלמלא הקוצים אין השושנים מתקיימים, כך אלמלא הרשעים אין הצדיקים ניפרים. ש"מ רבי יהודה, פמה הצדיקים ניפרים? מהו דרש רשעים, שאלמלא רשעים אין הצדיקים ניפרים. דבר אחר הרועה בשושנים – המנהיג עולמו בשש שנים, והשביעית שבת לה. דבר אחר בשושנים – פלוגתא פשוני פפוקה.

מלחט מנחת יצחק

דרך ארץ קדמה לתורה (יב) – מדות והנהגות טובות מחז"ל הקדושים – להסיט מעט את הפרית

המתאים לוובוילניק בעת התורה, ואמי הצדקת העירה אותי בבקר מקדם לבל אאחר זמן קריאת שמע, עיפותי היתה פה גדולה שלא הבחנתי והמשיכתי לישן עוד מעט, ולאחר זמן מה בשקמתי נדהמתי לראות כי הפסדתי את זמן קריאת שמע של המגן אברהם... מאותו לילה, קבלתי על עצמי בקבלה נמרדה, שלא אשן בצורה שהפריה תהיה למרגלות ראשי בצורה נוחה שבה אשן שנה תזקה ובכך אני לעול להפסיד בשנית זמן קריאת שמע זה, ולזאת קבלתי על עצמי, שהפריה תהיה בתחתית הראש, וב להיות וראשי יהיה שמוט מעט, לא אוכל כך לנוח שנה עמקה, וכך לא אוכל להפסיד לעולם זמן קריאת שמע. ברוך השם עד עתה לא חרגתי מקבלה זו, וכי רוצה אתה להפסידני שלא אעמד בקיום קבלה זו כל חיי? אותו מקרב עמד נפעם למשמע אוניו. מלותיו נעתקו. ראש הישיבה לא יחס ענין בדבר, קם והחל בתלמודו בשגרת יומו... בזה, אומר ר' ישראל סלנטר, צריכים אנו לרבו את הפאמין בימי הדיון. לחזק את עצמנו בכוח זה, שלא לפל ליאוש ולהזנקה. ללמד ולהרגיל את עצמנו, לעצר מדי פעם ולשאל: האם באמת קשה לי? אמנם ששה ימים בשבוע אני מרוד ואיני מסגל ללמד, אבל האם בגלל זה צריך להפקיר גם את השבת? אמנם ביום קשה לי להתפלל כראוי, אבל הרי בלילה אין שום צורך "לחטף" את התפלה! מי שעושה חשבון הנפש, ימצא דברים קלים אין ספור, שאפשר לקום אותם ללא מאמץ, וכל מה שחסר הוא שימת לב. וכאמור, הרוח הוא כפול. ראשית כל, כל מצוה נוספת היא רוח. אבל בעקר, הוא יוצא ממעגל הזנקה. מעתה, ותחשבו בשמים באותם מצבים, שקשה לעמוד בהם. מעתה, עושים לו חשבון חדש!

מלחט מנחת יצחק

פלאי הבורא רחמנא לבא בעי – לב האדם (43) – השמר מדמיונות פוזבים בלב

פנימית לדברי תורה דוח נקרא תורה באמת ולא שיחת חולין דרך משל מאמרי רבב"ח בבא בתרא וכיוצא בו ספורי מעשיות רק שנגנו בהם כונה פנימית הוא דבר תורה ממש ולא שיחת חולין. רק שיחת חולין נקרא מה שבאמת אין כונתו רק לדברי חול. ונראה דלשון שיחה הוא דבור שמן השפה ולחזין ולא ממעמקי הלב שזוה נקרא דבור. ולכך תפלת יצחק אבינו ע"ה נקרא לשוח (ברכות כו:) כי אברהם אבינו ע"ה שהוא המתחיל בתפלה היינו דוקא בכונה שלימה נקרא עמידה כמעט מאמר רז"ל (פומה יג סוף ע"ב) מה להלן עומד ומשמש בו כי עמידה הוא רק לעבודה. ויצחק בא והוסיף דגם תפלה שלא בכונה הוא תפלה והו דרגא דידיה דמחוי להו הקב"ה בעיניהו (שבת פט:) איך מלא כל הארץ כבודו ממש לנוכח העין. ובהכרה ברורה כזו אין שוב נפקא מינה בכונת לבו כמי"ש (ירושלמי ברכות פרק ב הלכה ד) אנא מן יומי לא כוונתי בו כי כאשר יש לו הכרה ברורה כזו זו כונה כוללת על כל מחשבותיו ודבריו ומעשיו אף שיחת חולין שלו הכל מהשם יתברך לבד ואין עוד מלבדו ואין שום נפקא מינה בכונה כך או כך להשתדל על זה רק להניח הכל על השם יתברך ולהשתדל רק בעיקר הכונה דשיותי ה' לנגדי תמיד ממש לנגדי. ואז ממילא כאשר מקיים גול וגוי ויכונו וגוי. וזה נקרא דבר שאין מתכוון ולא מתעסק בעלמא דהרי מכל מקום צריך כונה כוללת כג"ל וצריך לידע שהולך להתפלל וכמי"ש ויצא יצחק לשוח. שבאברהם היה עמידה דהיינו כל התפלה וביצחק רק יציאה אבל ביעקב גם יציאה לא רק ויפגע ופגיעה הוא כמו מקרה וכמתעסק בעלמא דגרע מדבר שאין מתכוון שאף כונה כוללת אין כאן. והוא תפלת ערבית בחשכת ליל שאין שום אור בהיר כלל דרגא דידיה המברית מקצה אל הקצה שכולו אמת ואין שום דבר מלבד אף החלומות שאין שום כונה בהם לא מלפניה ולא מאחריה שאינו בידיעת אדם כלל גם כן הוא רק לה' כי מטתו שלימה שאין פסולת כלל. כי אברהם נקרא תחלה

ספור מפעים, ספר אחר ממקריב מרן הנאון רבי אלעזר מנחם מן שך וזע"א שהיה עד למעשה, והוא עצמו שונדע בקרבנו לראש הישיבה, הביע התפעלות ביצר ראש הישיבה הסתיר עבדה זאת מכל סובביו במשך כל חייו. היה זה באחד מלילות השבת, בשארית ימיו של ראש הישיבה. ראש הישיבה בקש שיקוהו למטתו לגנום קמעא, ואכן הוא עלה על יצועיו לגנום מעט לשנת הלילה הקצרה. בעבר זמן מה נכנס אותו מקרב לחדרו של ראש הישיבה, והוא הבחין כי שנתו אינה נוחה, שכן הפריה עליה הניח את ראשו היתה מנחת בתחתית הראש ובמעלה הגב, וכך היה ראשו שמוט מעט, וזה גרם לו להרים ולהוריד את ראשו וכך לא היתה שנתו עמקה דיה, אותו מקרב חשב כי לטובת ראש הישיבה יסיט מעט את הפריה למעלה ראשו להטיב שנתו, וכך עשה. אלא שלהפתעתו, ראש הישיבה הבחין בכך ונתעורר מהענין, והשיב חזרה את הפריה לאותו מקום שהיתה קדם לכן, המקרב שקש שלא בנות, אמר לראש הישיבה, כי הפין הוא שייכל הראש וישיבה לישן טוב יותר ולכך העלה במעט את הפריה, ראש הישיבה השיב לו: "וכי הפין אתה להכשיל אותי?"... אותו מקרב לא הבין למה נתפון ראש הישיבה, מדוע מכשיל אותו בכך שמעלה במעט את הפריה למראשותיו, הוא בקש את סליחת ראש הישיבה, וקולו היה שבור. משהבחין בכך ראש הישיבה, נטל את ידיו התישב והחל לספר לאותו מקרב: דע לה, כי בהיותי עלם צעיר עוד בטרם הגעתי למצוות, הקפדתי הקפדה יתרה על זמן קריאת שמע, לבל אפסיד חס ושלום מצות קריאת שמע בזמנה, פדעת המגן אברהם. באחד הלילות, שפתי עף מאד לביתי, בחזין היה קר רוסי פפויסי

התורה מצלת מדמיונות וכמו שכתוב באבות דרבי נתן (ריש פרק ב) המקבל עול תורה מעבירין הרהורי כו' וכמו שכתוב בהתהלכך וגוי פירוש כי בג' דרכים מתגבר המדמה הא' בעסקו בעניני עולם הזה שכולו דמיון צריך ליהדר שלא ישקע בדמיונותיו חס ושלום ויתעסק רק מה שלצרכו. וזה נקרא בהתהלכך כמו שאמרו ז"ל (ברכות יא.) ובלכתך בלבת דידך כו' הגם דסתם דרך בספר משלי דרך ה' רק בהתהלכך היינו לכת דידך בעניני עולם הזה ובוה צריך הנחהו באיזה דרך ילך שלא ישקע בדמיון. וזה היה מחיית עמלק עמלק דמשה רבינו ע"ה אשר קרך בדרך וגוי שאז היו ישראל בעסק ולא בעצלות ויושב בטל ובא הוא להכניס מחשבת דמיון בלבם. והוה שורש עמלק לא בדמיונות כיושב בטל רק להשקיע בדמיוני עולם הזה ועל דרך זה הוא עיקר ציווי הוכירה להתגבר כי משיבה בטל כישן ממילא האדם מקיין ויכול להתגבר בקל מה שאין כן בשיקוע בזריות חס ושלום. אבל אנג בימי שאול לא נתעורר כלל נגדם רק ישראל התעוררו נגדו כי אז היה המדמה מעצמו גובר מטעם הבטלה כמעט בשכבך תשמור וגוי כי בשינה המדמה גובר וצריך רק שמירה שלא יהיה דמיון כוזב רק דוגמת חלומות יעקב ויוסף. וזה אינו ממעשה אדם כלל כי המדמה מדמה מעצמו רק השם יתברך שומר. והתחלת מלוכה הוא האחריות התעוררות השינה. ואחר כך המן היה מענין והקיצות וגוי כידוע דברי הארז"ל על אלהיהם ישן כו' (מדרש רבה אסתר פרשה ו) שהיה כן אז כבוד הדורמטא וכמעט דברי אסתר אולי ירגיש הקב"ה כו' (מגילה טו:) פירוש יקיין משנתו כמעט עורה למה תישן. ובוה עיקר השתדלות אדם על התחילת יקיצה משנתו היינו התחלת התעוררות להוציא עצמו מדמיון כשעדיין אין הלב מלא מהכרתו יתברך שאז נקרא שיחה דידוע מדברי רז"ל (חגיגה ה:) על פסוק מה שיהו דשיחה נקרא רק שיחת חולין ובודאי אין רצה לומר דשיחת חולין של תלמידי חכמים תורה (סוכה כא:) היינו שיש להם כונה

לגרים (חגיגה ג.) שהוא ראש המשתדלים ונאמר בו התהלך לפני הילוך הוא השתדלות והוא דרגא דבהתהלך וגו'. וזה נקרא גר שאמרו ז"ל בקידושין (ע"ב) סוף ע"ב) דתחלה והייתם לי כו' שרק על ידי השתדלותו זוכה וזכה צריך לצאת פסולת דהרי מצד השתדלות אדם נראה כאלו יש דבר חוץ שהוא משתדל ועובד כעבד לאדון שאינו עצמות האדון. והוא ישמעאל שנקרא פרא אדם פירוש כמו אדם יערי שהוא דמות אדם ומכל מקום הוא מין בהמה. וכך למדו רז"ל (פרקי דרבי אליעזר פרק לא) עם הדומה לחמור על ישמעאל. כי יש צורת אדם למעלה כמו שכתוב ביהוקאל וכמו שכתוב בצלמנו דהיינו צורת אדם הוא שיכיר שאין עוד מלבדו גם עצם גופו ובשרו הממשיים אינם דבר שחוץ מהשם יתברך. והוא צורת אדם למעלה דתכלית הבריאה היה להכרה זו שיכיר האדם שאין הוא נפרד כלל הגם שנראה נפרד מה שאין כן בהכמה אין לה הכרה זו שהיא גם כן אין נפרדת ויש למעלה פני נשר כו' והכל מאמיתותו יתברך. זה מכיר רק האדם ולא הם ואין זה שייך בצלמנו שהרי הם כנפרדים מצד עצמם רק האדם מכיר ואין הם עצם האדם הם נפרדים ממנו. אבל האדם שמכיר זה בעצמותו ממש שזה נקרא ואתם הדבקים וגו' דבוק ממש לא דרך משל זה נקרא בצלמנו זה עיקר צלם אדם שזכה לו אברהם על ידי השתדלותו הגיע למדרגה זו שנקרא האדם הגדול (כמ"ש בראשית רבה פרשה יד). אבל מכל מקום מצד ההשתדלות עצמו הרי עדיין נראה כדבר נפרד וזוהו יוצא פרא אדם. אבל יצחק נימול לח' שהוא מלידה מבטן קדוש לח' אף בשכב בלא השתדלות. וגם עשו נקרא ישראל מומר בקידושין (יח). רק החילוק כשהמיר יצא מתורת ישראל מה שאין כן בזרע יעקב אף על פי שחטא ישראל (סנהדרין מד). ונאמר ריח בגדיו ריח בוגדיו (שם לו). והיינו דבשינה הוא העדר התעסקות וכמ"ש (ירושלמי ראש השנה פרק א' הלכה ג') ובראשית רבה פרשה ג') דאף כשהן ישינים שאין כו' והוא מלידה ישראל גם כשאין עושה טוב. אבל מכל מקום צריך שלא יעשה רע גם כן ולכך צריך בשכבך תשמור וגו' שמירה מרע וצריך עדיין להתחלת השתדלות על כל פנים היינו ידיעה בתחלה לשמור עצמו מרע. ואם כן עדיין אין כאן הכרת האמת בידעה ברורה שאין עוד מלבדו דאז מה מקום לרע רק כמעט בעיניהו שהוא רק כעין שוית' ה' לנגדי תמיד דהיינו לנגדו לבד שממנו נמשך היראה כמ"ש בריש שו"ע או"ח. והוא שורש סור מרע כאשר מכיר שעומד לפני המלך. מה שאין כן דרגא דיעקב הוא בקרבן קדוש ממש קדוש שריו בתוך מעיו (תענית יא ריש ע"ב). המצד שצריך השתדלות דסור מרע הרי דיש על כל פנים רע בעולם וזוהו יצא שורש הרע והוא עמלק שנקרא ראשית

גוים דגוים הם הרע והוא הראשית והשורש שיש מקום מציאות לרע. והוא התוכא דדהבא דבכל דבר יקר יש פסולת גם כן כמעט כל הגדול מחבירו יצרו גדול כו' (סוכה נב.) כפי היקרות כך הפסולת. והשתדלות הוא דבר יקר שצריך עבודה ולא כל אדם זוכה כמ"ש (סנהדרין צט): טוביה לדוכי והוי דרופתקי דאורייתא. וכסף הגם דאין יקר כל כך כזהב מכל מקום לגבי דהבא נקרא טבעא (ב"מ מד): שהוא מטבע היוצאת וזה דרך כל אדם בעסק והשתדלות בתורה ומצוות ומעשים טובים. ויש לזה מצרף ונראה דפירוש המלה שהוא מצרף ומלקט כל נגדיו הכסף הנקי והנשאר יוצא לחוץ. מה שאין כן כור לזהב הוא להיפך שהוא מדהה הפסולת מתוכו והנשאר כולו זך. ובמצרף וכור שם נבחנו כל מיני השתדלות אם בהשתדלות פרטי בכל עניניו שבוה צריך ציוף מרובה ללקט כל פרטי מעשיו אשר היו לה'. ואם בהשתדלות הכללי הצירוף השם יתברך שהוא נכחו. ויש בזה גם כן פשיטת מלפנים כו' מיני פרושים שזכור רז"ל (סוטה כב): שמראה את עצמו כרוצה להכיר את השם יתברך והוא מאנה את עצמו. וכאשר נחפז עשו נבעו מצפוניו ומפרסמין החנפים (יומא פו): וכמו שדרשו ז"ל (מדרש תנחומא וארא ט) על פסוק אם יסתר איש וגו' הוא נדחה ממילא. וכל זה הוא ההתחלה כשאדם מתחיל ליכנס לעבודת השם יתברך דעל כן צריך לעבור מקודם שתי מדרגות הללו דאי אפשר להגיע לתמימות שהוא פשיטות ואינו דבר יקר כלל רק כי קרוב אליך הבר וגו' שהוא נחושת שאין בו סוספיטא כי הפשוט אין בו חסרון ומתנו שלימה שאי אפשר להיות פסולת כלל מאחר שהשם יתברך שוכן בקרבו ממש ואף בתוך מומאותם (יומא נו): ממילא אין מומאה. והוא הכרת היחוד הגמור שאין מקום להשתדלות כלל רק כמעט והקיצות היא תשיחך מעצמה כמעט (ברכות טו): ודברים נמצא יחול לבבינו שמיד בהשכמה משניה אז הוא התחלת השתדלות. ודרגא דיעקב שם ההתחלת השתדלות אינו משול כלל רק היא תשיחך. והוא פורים עד דלא ידע כו' בתורה לשכחותו של לוח שכל מעשיו כמתעסק בעלמא שאין לו שום דעת לא בתחלה ולא בסוף ועם כל זה דבוק בהשם יתברך. כי המן בא מכה טענה שהשתחו כו' ואמר שצריך השתדלות על כל פנים לסור מרע ובאמת אין כן דהם לא עשו אלא לפנים כי שורש ישראל אין לו שייכות לרע כלל רק לפנים. ובכל פורים זוכין לאור זה והוא מעין שבת שהוא מעין עולם הבא דאין שם השתדלות דישאר מקדשי רק קדושה קביע וקיימא. וכן פורים אין צריך קדושת ישראל שהרי מצוות בשכרות עד דלא ידע שאין מקום להשתדלות רק אותו יום זכה בגורל מעצמו כמו מי שמרויה בגורל בלא ידיעה כלל. רס"סי לילה לא'

תופינים לשבת קודש - פי תצא למלחמה על איביך באור ע"פ הסוד

כִּי תֵצֵא לְמִלְחָמָה עַל־אִיבֶיךָ וְנִתְּנָה ה' אֱלֹהֶיךָ בְיָדְךָ וְשִׁבִיתָ שְׂבוֹיִם, וְרֵאִיתָ בְּשִׁבְיָה אִשֶׁת וַיִּפְתַּח־תָּאֵר וַיִּשְׁקֶתָ לָּהּ וְלִקְחָתָ לָךְ לְאִשָּׁה, וְיָשׁוּ אֶל עַל מַה שְׁאָרְיָהּ [קדושין דכ"א]. על היפת תאר שהתרה הביאה ראשונה במלחמה ולא דברה תורה אלא כנגד יצ"ה וכי מפני שלא יוכל לכבוש את יצרו יתירנה לז' אי"ב יעשה כן בכל המצות. ועוד ז"ל כמ"ש הכתוב בפ' בייחובא (ד' בריים כ"ח ס"א) והשיבך היו מצרים באניות בדרך אשר אמרתי לך לא תסיף עוד לראתה והתמפרתם שם לאיביך לעבדים ולשפחות ואין קנה כי מה ענין הוא זה להשיבם אל מצרים אשר אמר ה' (שמות י"ד ג') לא תסיפו לראותם. וכי ענין הוא, להעבירם על ד"ה ועוד למה צוה הקב"ה כן במצרים ולא עשה כן בשאר גלויות וכי מה לו אם ישו בו למצרים כמו שיכולים לקחת לבבל ולמדי, ועוד למה כשהזכרו הגלויות לא הזכרו אלה הד' בכל ומדי ויין ואדום וכמ"ש ר"ז לומר ד' לך לך פ' מד). על פסוק (בראשית ט"ו ב') והנה אימה חשבה גולה" וגלות מצרים שהיה גדול מפלם לא נזכר שם. ועוד למה נזכר בתורה למשים פעמים (עין זהו יתרו הפעם) יציאת מצרים. אמנם הארבעה גלויות היו כנגד ה' אותיות הוי"ו וגלות מצרים היה כנגד קוץ אש יו"ד שהוא שקול ככלם, ויורה מהמה ולכן הזכר פניה פעמים, ולכן לא הזכר בכללם כי היא פחינה גדולה מפלם. והנה הגלויות הצרכו לברר ניצוצות הקדושה שנתערבו בחטאו של אדה"ר בתוך הקלפות שערב טוב גרע כנגדע וזש"ה (קהלת ח' ט') עת אשר שלט האדם באדם לרע לו. האדם הוא אדם הבליעל באדם דקדשה לרע לו, לרעתו של אדם בליעל. כי במה שהוא מצר לישראל נעשה ראש עליהם ומוציאים ממנו ישראל כל ניצוצות הקדשה אשר בקרבם לא נשאר דבר, ובכל מקום שכינה עמיהם לברר כל חלקיה ולכן צוה שלא יסיפו לראותה, ולא עשה כן בשאר הגלויות שצדו לא בררו כל מה שהיה בקרבה לגמרי. ולכן אמר והשיבך ה' מצרים כנגד הטוב שבקוץ היו"ד ועדין נשאר ברור בכל שאר הגלויות שהם כנגד כל הגוף בערך אל השאר וישו בו למצרים. אבל בערך מצרים עצמו אמר אין קנה, כי כשניצוץ הקדשה מערב עדין בקרבם הם מתאווים להשתעבד בישראל. אבל מצרים כיון שנתברר לגמרי לא נשאר להם שום תאוה להשתעבד בהם. ולכן לא רצו לקנותם. והנה גלות ככל היה כנגד הראש ולכן נאמר (בוגדילא כ' כ"ח) אנת' הוא ראשה' די דהבא, ומדי ופרס היו נגד הירועות שהם שמים. ויין היה כנגד הגוף שהוא אחר. ואדום וישמעאל הם כנגד הירכים ולכן הם שמים ולכן נתארף גלות זה שהוא כנגד הירכים שהם ארבים וי"ש רז"ל (סוטה דמ"ט) ועין לקוטי תורה) בעקבות משיחא כשיגיע זמן לברר מה שנתערב בעקבים בסוף הרגלים ועל הגוף היה אמרו רז"ל (גדה רי"ג). אין כן דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף, שהוא על מערכת הקדשה שנתערבו בגוף ההוא דאדם בליעל. והנה מצרים היה שקול כנגד כלם שהוא כנגד קוץ אש יו"ד שהוא עליון על כל הגוף ובימות המשיח שיגמר כל הברור להעשות

מכל וכל (ישעיה כ"ה ח') בלע המות לנצח. ויהיה בהם הברור גמור כמו במצרים או יאמר כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. והנה בזה תבין ענין היפת תאר כי ידוע כי כל אותם ההולכים לאותה מלחמה, מלחמת הרשות היו צדיקים גמורים שלא שח בין הפלה לתפלה וכי וא"כ לצדיק גמור כזה אי אפשר שיתגבר עליו יצ"ה"ר לטמא עצמו עם הנכרית. ולכן הודיעתו התורה שאם יחשק בה, אין זה כי אם ניצוץ הקדשה המערב באמה ההיא, נמצא ממנו בגויה ההיא, ניצוץ הנוגע לנשמת האיש הזה, ולכן חשק בה, ולכן התירה התורה שניבא עליה, ובההוא רוחא דשדי בגויה בעת הזווג כנגדע, אפשר שיתגבר הטוב שבה וידחה הרע ותכנס האשה ההיא אל הקדושה ותתגור. ואפילו הכי יצא ממנה כן סורר ומורה, דאי אפשר שלא ישארו בה סיגים מערבים בה עדין. והנה אם לא הפצת בה, זה מורה שהיה הטוב שבה מועט ותתקטל כמעוטו, כי גבר עליו הרע ודחה אותו לחוץ ונדבק עם ההוא ורחא דשדי בגויה וחזר אליו ונתברר. ונשארה היא בלה רע. ומ"ש כי תצא למלחמה על איביך לשון רבים ונתנו לשון יחיד כיון כי ניצוץ אחד דקדשה שהיא נשמה אחת לבד כאשר נתערבה, באה בגופים רבים וי"ש על אויביך כי בין כלם מערב הניצוץ ונתנו ה' אלהיך בידך הניצוץ ותברר אותו משם. אי"כ ע"ד הפשט אמר כי תצא כאיש אחד בלבד אחר גם הוא יתברך ומיד לך מדה כנגד מדה ונעשה מן האויבים אחד וי"ש ונתנו יחיד כאיש אחד. אי"כ ע"ד יפקד ה' על צבאות המרום כמרום ואח"כ על מלכי האדמה, באדמה וי"ש ונתנו לשון יחיד שהוא נתינת השר כענין (שמות י"ד ל') וירא ישראל את מצרים מת שהוא השר כן ככאן ונתנו שהוא השר ואח"כ ושבית שבינו שהם המושפעים ממנו אי"כ ידוע כי איבי איש אנשי ביתו, שהם טפות הקרי שיצאו ממנו ונברא להם גוף מהקלי, כענין ואנכי בראתי משיחית לחבל נמצא שיש לו שני מיני אויבים אחד הקרי שנקרא נגעי בני אדם ואחד הקלפות, לזה אמר על אויבי, לשון רבים ונתנו ה' אלהיך אל הקלפה שהיא המין האחד ושבית שבינו שהוא הטפת קרי. אי"כ כיון כי לפתח חטאת רובץ ויצ"ה"ט אינו בא עד שהאדם כן י"ג שנה יום אחר, ולכן איברי האדם מרגלים כלם על היצ"ה"ר המים הלדה ושואדם גם לשוב בתשובה דהיינו שיוצא למלחמה על האויבים שהוא יצ"ה"ר ואיבריו, ונתנו ה' אלהיך אל היצ"ה"ר בידך, ואן ושבית שבינו שהם איברי הגוף, וראית בשביה אשת יפת תאר, שהיא הנשמה וגלגלה את ראשה שתסיר האמונות הרעות ועשתה את צפורה שהיא חתיכת ומניעת המתרות והסירה את שמלת שביה, שהיא הלבוש שנעשה ממעשה העבירות כענין הסירו הגנדים הצואים ואחר זה ובכתה את אביה זה הקב"ה ואת אמה זו כנסת ישראל. כענין מש"ה כי אחרי שובי נתמתי ותכבה על צונותיה ירח ימים שהוא חודש אלול שהם ימים ולא שנים שהוא זמן תשובה : [שער הלוקטים]

עקרה אין לה ולד ופריך פשיטא אם היא עקרה אין לה ולד אלא עיקר מתרין לא היה לה פי' דלא היה לה רחם כלל דניטל האם שלה. ולפי' יש לפרש כאן נמי רני עקרה לא ילדה דלא היה לציון אם כלל ואם של ציון הוא השכינה דבבית שני לא היה השכינה שורה שם. ואי' גדול יהיה כבוד בית האחרון יותר מן הראשון שהיו גדולים במנין עם שהריבוי עם היה יותר מן הראשון דאיתא פ"א צוה ינאי המלך ליקח כוליא א' מכל פסח והיו מונין הכליות והיו כפלים כיוצאי מצרים והרבה אנשים נמנין על פסח אחד בהכורה אחת. וי"ל הטעם על שהיו יותר במנין מן בית ראשון עפ"י מ"ד ראיתי בני עליה והמה מעוטים פי' דהאנשים אשר הרה"ק שורה עליהם המה מעוטים. וכמו שהיה שבט קהת מעוטים במספר מכל השבטים מפני דנשאו הארון הקודש והיה מכלה בהם ולכך בני עליה המה מעוטים ולזאת הסיבה לא היו ישראל כ"כ גדול במנין בבית ראשון מפני דהשכינה היה שורה בבית ראשון ואולם בשני לא הי' השכינה שורה ולכך היו מרובים במנין וז"ש כי רבים בני שוממה מבני בעולה ר"ל דבבית שני היו שוממים מהשראת שכינה והיו מרובים מבית ראשון במנין כנ"ל וק"ל: באופן אחר נרא' עפ"י מ"ד בזמן שהיו ישראל שרוים על אדמתם היו מקבלים שפע מן הקב"ה בלי אמצעות השרים כלל. וכן אותן הניצוצין קדישין הנאצלין מן הקודש פנימה היו ישראל מקבלים והן היו נביאים וחכמים ומישראל היה מקור החכמה ואולם כאשר תקפו עלינו צרות והלכו ישראל מגולה לגולה וממדינה למדינה נאבדה חכמת חכמי' ובנית נבונות הסתתרת. והטעם הוא מפני דאותן ניצוצין נמסרין לשם המיוחד לאותה אומה שישראל שרוין בו בגולה והשר ההוא המיר קדשים בחולין בעלי מומים וירעו עד שישתאבו והן רשעי ישראל אשר יצאו מהדת ונטמעו והשר ברר לו מנה יפה מאותן ניצוצין קודש ונתנה לבני עמו ולכך מצינו חכמי או"ה וחכמה זו גנובה מישראל ולפעמים יתגייירו עצמם. ואולם הקב"ה מעציר אותן ניצוצין ואין כלל לישראל מפני תיקון חליפין וכנ"ל היא עקרה וז"ש הנביא רני עקרה דמפני שהיא עקרה תרון על שלא נתערבו ענפויה באילן סרק ומפרש הטעם לפי שרבים בני שוממה וכו' ר"ל בזה שרבים נתערבו באומות העולם מבני שוממה כנ"ל ואולם לעתיד לבא יחזירוה' וק"ל: אהבת יהונתן הפטרת כי תצא

רני עקרה לא ילדה פצחי רנה וצהלי לא חלה כי רבים בני שוממה מבני בעולה אמר ה'. פירוש ע"פ מ"ד בגמ' דברכות דף י"א ע"א א"ל ההוא צדוקי לברוריה כתיב רני עקרה לא ילדה משום דלא ילדה רני א"ל שמיא שפיל לסיפיה דקרא כי רבים בני שוממה וכו' אלא מאי רני עקרה רני כנ"י שדומה לעקרה שלא ילדה בנים לגיהנם. וי"ל למה ל"א רני שלא גדלה בנים רשעים ולמה תלי' בעקרה. ונר' עפ"י מ"ד בפסוק ותאמר א"כ למה למה זה אנכי פירשי' א"כ גדול צער העיבור למה זה אנכי מתאוה ומתפללת על הריון. ותלך לדרוש את ה' ויאמר ה' לה שני גוים בבטנך וכו' ורב יעבוד צעיר. ויש לתמוה על מה שאמרה למה זה אנכי מתאוה וכו' ואלו לא היתה מתאוה וכו' והיה לה צער הריון היתה מוכרחת לסבול ועם מי נתוכחה. ועוד מה השיב לה הקב"ה שני גוים בבטנך איך שייך תשובה זו על השאלה. ונר' דהענין הוא ע"פ מה דא' באיוב דפתח פומיה ואמר יוצר הכל בחכמה ועושה עש כסיל וכימה למה ברא מרגיזי אל ונותן חיים למרי נפש החיוני הלא אין דבר נסתר מנגד עיניך ואולם באמת אין זה טענה דהקב"ה ברא העולם ונתן רוח להולכים בה ועולם כמנהגו נוהג והבחינה נתן לבני אדם לענות בו ואיש כל הישר בעיניו יעשה. ואולם כל זה דווקא אם העולם נהג בטבע אבל אם הקב"ה עושה נס נגד הטבע כה"ג בוודאי לא יברא רשע. וזהו שאמרה רבקה מפני דצער הריון שלה היה כשעוברת על פתח בית המדרש יעקב מפרכם לצאת וכשעוברת על פתח ע"ו עשו מפרכם לצאת ולכך אמרה למה זה אנכי דהקב"ה הונן אותה להיות לה ולד שלא כדרך הטבע דהיא היתה עקרה ולמה ברא רשע ושפיר אמרה למה זה אנכי כנ"ל והשיב לה הקב"ה שני גוים בבטנך ורב יעבוד צעיר שיעקב שהוא רב יעבוד לעשו שהוא הגלות המר הזה ועי"ז יתקנו בני יעקב מכל צהצוהי טומאה. וא"כ תיקון ההוא נברא עשו הרשע וא"כ אין לך להרהר ע"ו. וז"ש ברוריה רני עקרה ר"ל דמפני כך יתרון עקרה על שהיא עקרה ואם הקב"ה פקד את רחמה אינה מולדת רשעים כוותיכו כי זהו שלא כדרך הטבע כנ"ל. ואולם רבקה היתה עקרה ונתעברה ואעפ"כ מולדת את עשו לכך אמר כי רבים בני שוממה שהמה רבים ויעבדו לצעיר לתקן הטאם אבל ציון כל בניך לימודי ה' וק"ל: באופן אחר נרא' ע"פ מ"ד במדרש ושרי

דברי תורה לסעודה שלישית פנוד יעקב אבדנו להציל מפקחמת גוה ומגוה ויאמר בקול רם ובשמחה דא היא סעודה דהעיר אנפין

לקחי הפרשה לשבת – הנהר שלא יהיו במעשיך שום שמץ נגד הש"י ונגד כלל ישראל

הרע שבו, וגם הריגתו לא בהנם היתה כי בזה נתברר שהיה זכאי. כי יקרא קן צפור וכו' שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך וכו'. אם היינו הכללים של דברי תורה, כי הכללים של ד"ת הם שבכל דבר צריך האדם לברר א"ע על פי (וזהו שמות ר'). תלת נקודין לאורייתא. היינו שייברר שלא יהיה בדבר הנעשה שום שמץ נגד הש"י ונגד כלל ישראל וגם לאדם העושה, כמו שנתבאר בפ' קדושים בפסוק איש אמו ואביו תיראו, ועפ"י הכללים צריך האדם להתנהג בכל הענינים, והנה הכללים האלה יחייבו שאין האדם מחויב למסור נפשו על שום דבר חוץ משלשה דברים הידועים, אך מצות שלוח הקן מורה על מקום שהאדם יודע שהמצוה הזאת שייכת לו בשורשו אז מחויב למסור נפשו אף על מצוה קלה. וזה רומז שלח תשלח את האם, היינו שישלח את הכללים שלא ישיגו עליהם רק ימסור נפשו, כמו שמצינו בדניאל שמסר נפשו על תפלה ומרדכי שמסר נפשו שלא השתחוה להמן ור"ע שמסר נפשו על נטילת ידיים, שלא עפ"י כללי הד"ת, כי הבינו שהמצוה הזאת היתה שייכת להם בשורשם, כי לכל אדם שייך מצוה מיוחדת בפרט כמו שנתבאר בכמה מקומות, וזה פי' ואת הבנים תקח לך, היינו שתשגיח רק על בינת הלב, וזה אומרם ז"ל (חולין קל"ט). כי יקרא פרט למומן, שאסור להמציא את עצמו למקום כזה לסכן את עצמו, רק כשיאונה לידו מקומה ולא להמציא את עצמו, וכמו שמבואר בגמ' (ברכות ל"ג:) האומר על קן צפור יגיע רחמך, כי הש"י יכול להושיע שלא יצטרך האדם אף לזה, וכמו שנתבאר ע"פ ושור או שה אותו ואת בנו (לעיל פ' אמור). שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך. איתא בגמ' שני מצות פירש הקב"ה מתן שכרן אחת קלה שבקלות ואחת חמורה שבחמורות (חולין פ' שלוח הקן), כי שלוח הקן מורה שיוכל האדם לעזוב כל טוב עוה"ז בשביל כבוד הש"י וזה נקרא קלה שבקלות, כי כל נפש מישראל מוכן לזה, ובמקום שהאדם עווב טובה שם הוא נקי מאד. וכבוד אב מורה על מצות שיש בהם הנאת הגוף, זה יקרא חמורה שבחמורות, כי במקום שאדם נהנה שם קשה להיות נקי מבלי שום נגיעה, לכן בשלוח הקן נאמר תחלה למען ייטב לך ואח"כ והארכת ימים כי כאן נראה שעווב כל טוב עוה"ז, עי"ז מבטיח לו הקב"ה למען ייטב לך, זאת היא ודאי כי גם האדם יבין זאת וגם יבטיח לו שיאריך ימים, ובכיבוד אב נאמר למען יאריכון ימך ולמען ייטב לך, היינו אף שאתה נהנה אף בעוה"ז יוטב לך גם לעתיד. כי תצא מהנה וכו' כי יהיה בך איש אשר לא יהיה מהור

כי תצא למלחמה על איביך וכו' ושבת שבי. היינו הדבר הטוב הנמצא באומה, כי בכל האומות נמצא כח טוב, אך כל זמן שהיא ביניהם היא בשביה אך כשיבא לבין ישראל יהיה הטוב בשלימות, והטוב הנמצא בהם הוא התשוקה, כי מה שיש בכחם ממש באיזה טובה זאת אינו רק לפי שעה, אך התשוקה הנמצא בהם שייבנו שזה יחסר להם זה צריך להכניס לתוך ישראל, וכל זמן שהתשוקה הזאת היא ביניהם היא בשביה כי כח התשוקה אינו רק מהש"י וזה אין שייך להם רק לישראל. והשקת בה ולקחת לך לאשה והבאתה וכו' וגלחה וכו' והסירה את שמלת שביה מעליה. כי באמת כל מה שיעלה חן בעיני ישראל בטח נמצא בו דבר טוב, אך צריך לברר בבידורין אם עלה חן איזה גוון בעיני ולא חן אמיתי. לכן צוה שתסיר מאתה כל הגוונין ואח"כ אם עוד תעלה חן בעיניו אז בטח נמצא בה דבר טוב. וראית בשביה. ונאמר בגמ' ע"ז (קידושין כ"א:) לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר. והענין מה שכאן התירה תורה כנגד יצה"ר מה שלא מצינו זאת בשום מקום, אך כי נמצא לפעמים אשר יצר האדם מתנבר עליו עד שלא יוכל לזוז בשום אופן ואז ברור הדבר כי מה' הוא כמו שמצינו ביהודא, ולזאת גילתה התורה זאת שלא יפול דעת האדם העושה. כי יהיה לאיש בן סורר ומורה. ענין המשכת הפסוקים, תחלה עלה בלב האדם חשק לקחתה ובטח ידמה לו שמעשיה טובים כי לא בשופטא עסקינן, ואח"כ שונאה בראותו כי אין מעשיה כמו שנדמה לו ושונאה מאד וידאג בלבו א"כ מה היתה תשוקתו לקחתה, ויתנחם בלבו אולי יולד לי ממנה בן טוב, אח"כ ראה הבן הנולד הוא סורר ומורה ומביא אותו לב"ד והורגין אותו, ואז מתעורר בלבו צער ורחמנות על בנו הנהרג כי זכאי היה כמאמר הגמ' (סנהדרין ע"ב.) בשביל שאכל תרטימר בשר ושתה חצי לוג יין יהרג, ומאד יעצב דעתו מאלו הדברים אשר חליפות עברו עליו, וע"ז נאמר כאן לא תלין נבלתו על העץ כי קללת אלקים וכו' ובה ינחם הש"י את דעת אביו כי בטח נמצא בו דבר טוב, כי באם לא היה נמצא בו שום דבר טוב לא היה הש"י מקפיד עליו שלא ילין נבלתו, ומוזה משמע כי אינו כדבר דומם רק היה נמצא בו דבר טוב אך היה צריך להתברר, ולא לחנם היה חשק האב לקחת את אמו. ואח"כ נאמר פרשת השבת אבידה היינו שאצל הש"י נמצא תיקון על כל הדברים שלא ידח מהם נדח משום חשק ומשום מעשה הנעשה בין ישראל והכל היה בהשגחה, מה שלקח את אמו לא חשק רק להטוב שבה, ומה ששנא את בנו לא שנא רק

הלולת הבן איש חי וצ"ל - נולד בכ"ז באב התקצ"ה. הרב יוסף חיים מבגדד היה מקבל, דרשן, מנהיג, מחבר ואחד הפוסקים הבולטים בעולם וכל ריו לא אגים ליה מכנה רשכבה"ג רבן של כל בני הגולה ונגם הבן איש חי על שם ספרו. באשר היה רבן שבע שנים, נפל לתוך באר עמקה תוך כדי משחק ובגם נצל, גם בנכות אחרת, בהיותו בבור גדר שששצא מהבור נקדיש את כל תינו רק ללמוד תורה וקדושה. הגאון הרב יוסף חיים וצ"ל כתב למעלה מ-100 חבורים אך רק 53 מהם ראו אור. חבורים אלו עוסקים בכל מקצועות התורה ומשקפים את ידיעותיו הרבות במדע, ברפואה, באסטרונומיה, בפזיקה ובכלכלה. כמו כן מתגלה בקיאותו הרבה בספרי פסיקה ספרדיים ואשכנזיים. ויש עוד בתבני יד שלא ראו אור. חלק נכבד מספריו הם אסופות שוות אשר נשלחו אליו מכל קצוות תבל במגוון גדול של נושאים. המפרסם מבין ספרי השו"ת הוא "רב פעלים" אשר מסדר על פי חלקי השלחן ערוך, ובו היה לו משא ומתן בהלכה עם כמה מגדולי הדור ובהם אפשר למצוא את הראשון לציון רבי יעקב שאול אלישר וצ"ל. בספריו שלב הרב יוסף חיים את דברי הקבלה עם פסקי הבית יוסף. כשישנה מחלוקת בין פסקי הבית יוסף ודברי האר"י או הוזהר, הכריע בדברי המגבילים. הוא היה מחמיר בהרבה דינים ונהג שבפוסק המחמיר ביותר בין פוסקי ספרד וזאת על מנת לצאת ידי כל הדעות בהלכה. בדרך כלל פסק בהחיד"א, ששמענו לקח הרבה חמרות, הרש"ש והאר"י. במחלוקות בין דברי הרש"ש לדברי החיד"א הכריע בהרש"ש. לעתים החמיר בפסקי הרמ"א וצ"ל בנגוד לדעת הבית יוסף ובכך הוא משלב גם פסיקה אשכנזית. נביא כאן מעשה שלא הרבה שמעו עליו ומקור הספור מרבי יהודה פתיה וצ"ל שהיה בן בית אצל הבן איש חי. אחרתו של הבן איש חי חשה שלא בטוב והרופאים אמרו לה שיש לה מחלה שלא ידוע מזור למחלתה. היא קבלה את השוהר המרה ובכתה חרישית לעצמה, הרב יהודה פתיה שמע את בכי המרורים מחדרו ושאל על מה זה הבכיה? בשפסרה לו, אמר לה יש רק אדם אחד בעולם שיכול לעזר לך וזה אח שלך רבנו הבן איש חי, תבקשי ממנו שיעזר לך ואכן היא בקשה מאח שלה שיעזר לה. הבן איש חי חשב קמעה ואמר בהחלטיות שהוא מצטער אך אין הוא יכול לעזר. ואחרתו שוב פצצה בככי תמרורים ורבי יהודה פתיה שאל מה אמר הרב? אמרה לו שהרב לא יכול לעזר לה, הרב יהודה פתיה אמר לה: "דעי לך שהרב בן איש חי הוא אדם מחשב מאוד ויש לו סבה טובה מדוע ענה לך כפי שענה, ובטוחני שאם תגשי אליו שוב בתחנונים הוא לא ישיב פניו ריקם". ואכן שוב נגשה לרב ובקשה שיעזר לה, כשראה אותה בצער גדול ושהיא בוכיה אמר לה: "מעלי לעזרת נשים בבית הנגסת ותתפללי להשם ותברך לפחות ארבע שעות עם תהלים מעומקא דלבא, ואחר כך תבואי אלי, לאחר התפלה שצוה אותה הבן איש חי, נתן לה קמיע מעור תפור מכל צדדיו ואמר לה: "שימי קמיע הזה עליך, על הצואר, עם שרשרת מספס, ובטוחני שהשם יעזר והכל יבוא על מקומו בשלום". אבל אני מזהיר שאיש לא יעזר לפתח את הקמיע הזה, ואני מקפיד על כך שאיש לא יפתח את הקמיע הזה לעולם" (מרב ענותנותו). ואכן אחרתו הבן איש חי חלקה שוב לרופאים, וראה זה פלא, הרופאים התפלאו מאוד, ואמרו לה שהמחלה נעלמה בלא היתה, תהלות לאל עליון. עברו שנים, הבן איש חי נפטר עליו השלום, ואחרתו הבן איש חי עלתה לארץ ישראל, וגם רבי יהודה פתיה וצ"ל עלה לארץ. לאחר שפמה אנשים פנו לרב רבי יהודה פתיה בבקשה לעזר להם עם בעיה רפואית כמו שהיה אצל אחרתו של הבן איש חי, בקש ממנה הרב רבי יהודה פתיה את הקמיע, כי הקמיע הוא מומחה ופקיע. והיא משתאה לבקשתו ואמרה לו: הרי יודע בודו שהרב בן איש חי, אחי הזהיר אותי ושהקפיד על כך שאיש לא יפתח את הקמיע לעולם.

התורה והמצוות

אמר לה הרב יהודה פתיה: "עלי ועל צוארי לא לכבודי ולא לכבוד בית אבא אלא לצורך עמו ישראל". ואכן הוא פתח את הקמיע לאט ובזהירות, פרס את התפירות, ולהפתעתו מצא שם... רק בעד יבש כעין ענה מורחית קשה שהבן איש חי ברח עליו "בורא מיני מזונות" בכונה. הרב יהודה פתיה חשב שמיצא שם קלף מיוחד ושמות הקדש, אבל הבן איש חי הכניס רק מעט מיראת השמים שלו מקדשותו. זכותו וגן עליו. ועוד חדוש עצום שמנלה רק מעט מעזיר מאונותו והקמתו גם בפשט וכ"ש בסוד. איתא במסכת חגיגה דף ה: ה. אמר ליה גלו מלאך המות לשלוהיה (לשלוהו): ולי איתי (לך הבא) לי, הרוג את מרום מנדלא והנדלת, קולעת) את שער נשיא והנשים). אול איתי ליה (הלך והביא לו) את מרום מנדלא דרדפי (מנדלת התינוקות). וכו' אמר ליה גלו רב ביבי בר אבוי למלאך המות: וכי אית לבו רשותא למעבד הכי? ויש לכם רשות לעשות כך? לקחת אדם טרם זמנו? אמר ליה גלו מלאך המות: וכי לא כתיב (נאמר) "ויש נספה בלא משפט" (משלי יג, כג)? אמר ליה גלו רב ביבי: והכתיב (נהרי נאמר): "דור הלך ודור בא" (קהלת א, ד), משמע שלכל דור יש שנים קצובות שבהן הוא הולך מן העולם! אמר לו מלאך המות: דרעינא להו אנא, עד תמלו להו לדרא, והדר משלימנא ליה (אני רועה, מחזיק אותם, עד שימלאו להם שנות הדור, ואחר כך מוסר אני אותם) למלאך הומה הממנה על נשמות המתים. אמר ליה גלו רב ביבי: סוף סוף שנה מאי עברת? ובשנות החיים שלה מה אתה עושה? אמר לו מלאך המות: אי אכא צורבא מרבנן דמעביר במלה (אם יש תלמיד חכם שמעביר על מדותיו) מוספנא להו ליה, והווי חלופיה (מוסיף אני אותם, את השנים הללו, לו, והרי היא חלופיה). כאן מסביר הבן יהודה הסבר נפלא מתוך מדבש על הדרך הפשט שלא מצינו בשאר המפרשים נלמעט אולי הגר"א, המיחה רבתי, ממש לא מובן כלל מה האינטרס של מלאך המות לתת את השנים העודפות לצורבא מרבנן? ודוקא שמעביר על מדותיו? על כך עונה רבנו יוסף חיים שיש הבקשה לת"ח שאם ישמר עצמו מן החטא מחצית זמיו, או במחצית השנייה של תינו ה' יתברך מבטיחו שחרור מוצר הרע, ויזמא לה: ר' יוחנן פיון שיצאו רוב שנותיו של אדם ולא חטא שוב אינו חוטא שניאמר רגלי חסידיו ישמרו) אם בן ימי שנותינו שבעים שנה ואם בנבורת שמונים שנה, א"כ מחצית 70 שנה זה 35 ואם הוסיף לו לדוגמא 20 שנה אז חצי מ 90 זה 45 ואז "נוצר פער" של 10 שנים שבכובל עדין לא הגיע הצדיק למחצית שנותיו, ואז יש לו למלאך המות והנגדא דילה רשות לתקשר ולנסות להחטיאו ולהפריע לו בעבודת ה'. וזה בדיק מה שרוצה מ"ה ויצר הרע כי אין מתנות תנם כדכתיב "צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו", ומה שהדגיש דמעביר במלה שמדבר בצדיק חסיד שהוא ראוי לתבטחת הקב"ה. נפלא. ש"י. הנה ראינו כיצד הבן יהודה פתח לנו צוהר וכיווני חשיבה חדשים שכמעט אף מפרש לא חשב על כך בשאלה שפשוט זועקת לשמיים, ובמקומות אחרים לאחר שמבינים את תשובתו נדמה כאילו הבן יהודה פשוט היה שם וכגון לשון המדרש על פרעה שאמר ליוסף בפתחו את חלומי א"ל שפת לא ידעתי אשמע" לא עמדת בשפת הנילוס אלא באמצעו, א"ל מה אתה היית איתי במיטתי כשחלמתי את החלום? ולאחר תירוצו הנאוני נשאר לנו רק להתענג על דברי תורתו. (ובזכות חידושו של הבן יהודה התחדשו לי חידושים נפלאים בסוגיא זו וכבר כתבתם בחוברת שיצאה לפורים תשפ"ב) כיום ההלולת הבן איש חי יתחזק כל אחד וישתדל ללמד מתורתו של רבנו רשכבה"ג הבן איש חי וצ"ל. נפטר ב"ג באלול ה'תרס"ט בגיל 74 זיע"א. בדיק לפני 114 שנים, חבל על דאבדון...

שַׁבַּת שְׁלוֹם

פתיחה וחתומה טובה

כתב וצרך יצחק אריה בס הלוי - 055-6772044 הערות והארות יתקבלו בכרחה גם למייל izhakhalevi@gmail.com לקבלת העלון במייל שלחו בקשה למייל. מותר להעתיק ולצלם ואדרבה מצוה לזכות הרבים. "שגיאות מי יבין" אם מצאתם טעות - נשמח אם תעדכנו אותנו ונתקן במהרה הבאה א"ה נתן להשיג את מנחת יצחק בכמה מוקדים: בבני ברק: ברמת אלחנן בבית הכנסת המרכזי, בבית הכנסת מצדה, בישיבת תיבות חיים, בבית המדרש וויטשקה ובאיצקוביץ נתן להקדיש לשמחות להצלתה לרפואה ולעלוי נשמת... נשמח לקבל תגובותיכם... חדש! ניתן להוריד את העלון מאתר אופיס יהודי (<https://gilyonot.jewishoffice.co.il>) בכתובת <https://www.dirshu.co.il> ובדרכו בעלונים והודרות

<p>מייבאל בן אורנה ובני ביתו</p> <p>הצללוה בכל הענינים</p>	<p>לרפואה שלמה והחלמה מהירה</p> <p>מרצית בת סופיה שרה בת מרגלית שירה בתיה בת שרה</p>	<p>לעלוי נשמת מו"א</p> <p>מוריניו הרה"ג שמריהו יוסף נסים בן בתיה זצלה"ה אב"י בן ישראל ליפא ז"ל ורחמיאל גרשון בן צבי יהודה זצלה"ה נ.ל.ב.ע. ז' טבת תשנ"ח חיים בן נתן (בן סניור) זצלה"ה יוסף בן מרתה ז"ל אפרים בן יצחק ז"ל יעקב בן יצחק ז"ל משה בן יצחק ז"ל אורנה שושנה בת צפורה ז"ל רחל בת סופיה ז"ל</p>	<p>להחלמה</p> <p>ערו משה בן שולמית עדיאל אריה בן שרה ובלוי יהודה בן רבקה אליהו אלעזר בן אפרה מיכל בת שרה</p>	<p>לרפואה שלמה והחלמה מהירה</p> <p>עדיאל אריה בן שרה יצחק אריה בן טובה יצחק לוי בן אסתר יוטיאל בן לאה</p>	<p>לזיווג הנאי</p> <p>נחום מאיר בן רבקה משה חיים בן מרים ענני הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל</p>
--	--	---	---	---	---